

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS XI

2015

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS

**Anuarul Muzeului Maramureșan
din Sighetul Marmației**

Coperta I: Poartă din Rozavlea (detaliu)

Coperta II: Poartă din Rozavlea

Fondator
Redactori

Dăncuș Mihai
Todinca Gheorghe
Barz Ana Mirela
Chiș Vasile Timur

Tehnoredactare

Bîrta Dacia - Mara

Tipărit

ASKA GRAFIKA

ISSN: 1583-4476

Volum editat cu sprijin financiar:

Consiliul Județean Maramureș
Muzeului Maramureșan

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS

XI

**Istorie – Etnografie – Folclor – Geografie –
Științele naturii - Personalități - Varia**

**Sighetu Marmației
2015**

Adresa Redacției: Muzeul Maramureșan
Piața Libertății nr. 15
435500 Sighetu Marmăției
Jud. Maramureș
Tel/fax: 0262-311521
e-mail: muzeulmaramuresului@yahoo.com

Responsabilitatea asupra conținutului textelor revine exclusiv autorilor.

CUPRINS

ISTORIE – ISTORIA CULTURII – ARHEOLOGIE

Ardelean Livia - <i>Proprietate publică și privată în Maramureșul istoric</i>	1
Andreica Ștefan - <i>Cetățeaua din Vișeu de Sus, simplă movilă de pământ sau cetate străveche?</i>	21
Vizauer V. Victor - <i>Povestea unui nume: antroponimul Farkas (Lupu) în Transilvania veacului al XIII-lea. Posibilități și opinii</i>	24
Bota Ioan - <i>1 Decembrie 1918 – Ziua Națională a României</i>	42
Gherheș Ilie - <i>Maramureșul din dreapta Tisei (azi, Ucraina) (1 Decembrie 1918 - 26 iulie 1921). Românii rămân „între gazde”</i>	53
Batin Laurențiu - <i>Regele Ferdinand, Maramureșul și prima vizită canonică a episcopului ortodox Nicolae Ivan în acest județ</i>	59
Todinca Gheorghe - <i>Un document inedit despre intrarea armatelor maghiare în orașul Dej în septembrie 1940</i>	77
Gherheș Mihaela-Cristina - <i>Calea ferată Salva - Vișeu de Jos și/sau Șantierul „Vasile Luca” (iulie 1937 - 30 august 1940; primăvara 1948 - 28 decembrie 1949)</i>	85
Ivanciuc Teofil - <i>Fragmente din istoria Maramureșului</i>	89
Chiș Vasile Timur - <i>Borne de graniță pe vechea frontieră de stat dintre România – Cehoslovacia- Polonia</i>	104

ETNOGRAFIE – ETNOLOGIE – FOLCLOR – MUZEOLOGIE

Botoș M. Ion - <i>Muzeul de Istorie și Etnografie al Românilor din Transcarpatia, Ucraina</i>	111
Dăncuș Mihai - <i>Din istoria muzeelor din Sighetul Marmației II. Câteva scrisori din corespondența lui Vornicu cu mari personalități ale României. Extrase din presa vremii</i>	120
Dăncuș Ioana, Mihai Dăncuș - <i>Maramureșul etnografic la început de mileniu</i>	145
Kukhurian Oleg - <i>The deep symbolism of ritual calendar winter celebrations Ukrainians of Northern Bukovina</i>	150
Bilțiu Pamfil - <i>Dicționarul de regionalisme și arhaisme din Maramureș la o nouă ediție</i>	163
Bilțiu Maria - <i>Postul în viața omului. Tradiții, practici magice, credințe și superstiții, preparate de post din Maramureș</i>	165
Nemeș Verdeș Măriuca - <i>Sărbătoarea rădăcinilor străbune și Școala rădăcinilor străbune din satul Călinești, Maramureș</i>	169
Șuștic Mariana - <i>Șezătorile</i>	172

Barz Mirela Ana - <i>Riturile de trecere – obiceiuri în legătură cu nașterea, căsătoria și moartea în Giuleștiul Maramureșului</i>	175
Hotea Ioan - <i>Spațiul în mentalitatea tradițională</i>	185
Hotico Grigore - <i>Cuptorul în casa tradițională din Maramureș</i>	189
Știrb Vasile Nelu - <i>Ciuperca Merulius Lacrymans "este nemuritoare"</i>	192

GEOGRAFIE -- ȘTIINȚELE NATURII - ECOLOGIE

Măran Petru - <i>Contextul istorico-geografic al migrației internaționale în Europa</i>	201
Cotârlă Ioan - <i>Localitatea Iapa. Valea Iepii</i>	211
Ignat Ovidiu - <i>Ghid practic de orientare pe bolta cerească</i>	216
Bob Ioan - <i>Poluarea în spațiul cosmic</i>	253
Bob Ioan - <i>Efectele poluării luminoase</i>	255
Chișiu Olimpiu - <i>Metodă teoretică de calcul a cantității de lemn mort din ecosistemele forestiere</i>	257
Iușan Claudiu, Săsăran Rareș - <i>Evaluarea stării de conservare a cocoșului de munte (Tetrao urogallus) din Parcul Național Munții Rodnei (Sit Natura 2000)</i>	263
Chiș Vasile Timur - <i>Boicuș (Remiz pendulinus Linnaeus, 1758) Specie cuibăritoare în depresiunea Maramureșului, România</i>	270
Iușan Claudiu - <i>Măsuri de management pentru speciile de interes comunitar din situl Natura 2000 Munții Rodnei</i>	272

PERSONALITĂȚI –VARIA

Hodor Nicolaie - <i>Cercetări maramureșene de Geografie Regională și Turism. Profesorul Nicolae Boar la un moment aniversar</i>	291
Opriș Ioan – <i>Gheorghe Vornicu și rolul său în afirmarea Muzeului Maramureșului</i>	296
Bilțiu Pamfil - <i>Despărțirea de marele meșter - Găvrilă Hotico Herenta cel tânăr (In memoriam)</i>	301
Bilțiu Pamfil - <i>Iuliu Pop sau fotografia ca artă și document (O sută de ani de la naștere)</i>	303
Petrovai Ion - <i>Repere ale credinței din Țara Maramureșului: Episcopul Serafim (Ștefan Petrovai)</i>	306
*** <i>In memoriam Stela Covaci</i>	314
Lutsenko Igor - <i>Compositional and coloristic experiments of Simon Hollosy in landscape painting du creative period in Tiachiv</i>	315